

ОСЕМДЕСЕТ ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА
ПРОФ. Д-Р ГЕОРГИ МИХАЙЛОВ
(1995)

На 16 октомври тази година се навършват осемдесет години от рождението на проф. д-р Георги Михайлов, който ни напусна преди почти четири години. Годишите, изтекли след загубата, създадоха между него и нас дистанция, която днес ни позволява да съзрем по-ясно истинския ръст на учения и мащабите на неговото дело. Георги Михайлов беше професор по старогръцки език и класическа епиграфика в СУ „Св. Климент Охридски“. Най-важният му труд е *„Корпусът на гръцките надписи, намерени в България“*, над който професор Михайлов е работил близо половин век. Първият том на корпуса излиза през 1958 г. и много скоро е отличен с награда от Френската академия; следващите томове също получават най-ласкави оценки, включително и от Луи Робер, най-строгия критик измежду епиграфите и може би най-подготвения елинист на нашето столетие. Безспорното признание, което получи професор Михайлов и което прави чест на българската наука, личи от следните факти: той беше чуждестранен член на Френската академия; беше чуждестранен член на Британската академия; създаде Международната асоциация по гръцка и латинска епиграфика, бе избран за неин председател и остана такъв до края на живота си.

Античните надписи от България са или на старогръцки, или на латински език, но броят на гръците и римляните, заселени по нашите земи, е бил сравнително малък. Мнозинството от населението са били местните жители и от това естествено следва, че интересите на изследователите на античните паметници от България са тясно свързани с проблемите на тракологията. Приносите на професор Михайлов в тази област са неизброими, но сред тях особено изпъква неговата книга *„Траките“*. Тя съчетава две сякаш несъчетаеми достойнства: от една страна тя е адресирана до читателя неспециалист, написана е непринудено и сладкодумно и не съдържа нито една препратка под линия, за да не отблъсне този читател. От друга страна това е пълноценна научна книга, понеже авторът заема становище по всички или почти всички – трудни и заплетени – въпроси на тракологията. Тъкмо затова специалистите непрекъснато я цитират. *„Траките“* е книга, съпоставима с *„Гръцката цивилизация“* на Франсоа Шаму. Духовното сходство между двамата автори се долавя и от думите на самия Шаму, който в качеството си на председател на Френската академия произнася траурно слово по случай смъртта на професор Михайлов в късната есен на 1991 г. Ето какво пише Шаму:

„Георги беше мой приятел от 1948 г. Ние двамата бяхме на една и съща възраст и имахме едни и същи възгледи за работата на филолога и историка, един и същ вкус към солидната ерудиция, чужда на реториката и идеологията, но обърната към обикновения читател“.

За българския читател Георги Михайлов направи много като преводач на елинското литературно наследство. Дължим му множество преводи на Платон, сред които – съвсем неслучайно – е диалогът *„Кратил“*; дължим му и превода на *„Троянките“* от Еврипид, и още много.

Професор Михайлов беше личност във всяко отношение интересна и забележителна. Необикновен беше и като педагог. Аз съм един от неговите студенти и мога да кажа, че той беше учудващо снизходителен към слабите студенти, а спрямо силните отначало беше взискателен, а по-късно, когато се убедеше, че наистина са сериозни, ставаше щедър и всеотдаен. Разбира се, аз разгадах мъдростта на това поведение едва след години. Що се отнася до най-важната поука, която дължим на

професор Михайлов, той никога не я е изразявал с думи. Тя се съдържа в светлия пример на неговия живот и се изчерпва с това, че – както той ни показва – желаещият да служи на нашата прославена дисциплина трябва да притежава три качества: скромност, преданост, мъжество.

Димитър Бояджиев